

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióküzlet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Főszerkesztő: MEISEL JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: KÖLCZE KÁROLY dr.
Szerkesztő: BUSZÉK BÉLA.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

A katolikus Népszövetség múlt évi jelentéséből.

Mit mond a „Magyar Szó“?

Brassó, 1911. jan. 30.

Sokan vannak katolikusaink között, kik még nem bírnak tudomással arról a nagy jelentőségű munkáról, melyet a katolikus Népszövetség végez. Azért célszerűnek tartjuk a januári népszövetségi füzetekből az évi jelentés főbb adatait közölni.

Eszerint a katolikus Népszövetségnek a múlt év végéig 240,942 bejelentett tagja volt.

Szervezete 3064 helyen van. Szaporodás 1909-cel szemben 292 új szervezet. A vezetőség az utolsó év alatt 1136 nyilvános gyűlést, 2000-nél több értekezletet tartott. Megszaporodtak azok a szervezetek, melyek rendszeresítették a heti, a 2heti, vagy a havi gyűlést.

T á r c a.

A Brassói Róm. Kath. Egyházi Énekkar titkári jelentése.

Tartotta: Dr. Kölcze Károly.

Igen sokan abban a hitben élnek, hogy a jelen közgyűlés egy új-szülött bölcsőjét állja körül. A kik e hitben ringatóznak, bizonyára abban a boldogító tudatban jöttek el a mai közgyűlésünkre, hogy itt végigélvezzék jelentésünk kapcsán e legifjabb dalegyesület másfél éves tevékenységének pompás gyümölcseit. S méltán, mert a mit e szerény egyesület egy néhány hónap alatt produkált, az egyenesen káprázatos. Oly gyümölcsöket termet, a milyeneket csak teljesen kifejlett, megizmosodott, egészséges fa hozhat.

A természetben azonban nincsen ugrás. A fejlődésnek meg vannak a maga megmásíthatatlan törvényei. Csecsemőből

A kormányzó-tanács 12-szer, az igazgatóság 2-szer, a sajtó-szakosztály 14-szer, az agitacionális bizottság 5-ször tartott ülést.

Tagilletmény gyanánt kiosztottak 2.281,385 füzetet és naptárt, 1.530,146 röpiratot és különféle felhívást.

A népirodában egy ügyész, egy megbízott ügyvéd, 3 jogtanácsos dolgozik 14 tagu bizottság támogatásával.

A jelzálogos kölcsön közvetítését több százezer esetben eszközölte. Ujabbán a gazdasági osztály is működik.

Ezen adatokból nyilván láthatjuk, mit tesz a kath. Népszövetség. Nemcsak a tömörüléssel járó erőt és tekintélyt kölcsönzi nekünk katolikusoknak, hogy képesek legyünk jogainkért eredményesen sikra szállni, hanem az egyeseknek is kiszámíthatatlan sokat használ korszerű felvilágosításával s minden ügyes-bajos dolguknak felkarolásával. Sajnos, sokan vannak, kik ezt még ma sem tudják. Ezek részére idézek a „Magyar Szó“-

csak évtizedek múltán válhatik izmos, tetterős férfi. Ezért, ha énekkarunk érett gyümölcsöket hozott, azt csak évszázados és fáradtságos működése eredményének köszönhetjük.

Énekkarunk a városi zenekarral egy idős. Mondhatni: ikertestvérek. A szász kultúra korán felismerte a zene és ének nemcsináló hatását s akkor, mikor hazánk egyéb városaiban állandó városi zenekar szervezésére még gondolni se lehetett már Brassóváros tanácsa állandó, a város által fenntartott városi zenekart rendszeresített. Az 1804-ik évre esik e zenei tekintetben fontos időpont, melynek — miként fennebb is említettük — az a messzemelő kihatása van énekkarunkra, hogy ezzel esik és függ össze a brassói róm. kath. egyházi énekkar alapítása is.

Ugyanis a városi tanács a városi zenekar létesítésével azt a nemes célt is akarta szolgálni, hogy az a brassói u. n. fekete templomban és a róm. kath. plebánia templomban az ünnepi istentiszteleten játszóék. Ez a határozat adta meg akkori plebánosunknak

ból, a protestánsok gyűlölettől tajtékzó lapjából, mely legutóbbi számában a vezércikkben így jellemzi a katolikus Népszövetséget: „A kath. Népszövetség élet- és fejlődésképes s nem stagnál, habár lassan is, de biztosan fejlődik? Idővel a folytonos agitáció, a nagyszámú röpiratok meghozzák a gyümölcsöt“.

Felhívja a népszövetségi füzetek egyes jelmondataira a figyelmet. Így erre: „Jobb a győzedelmes harc, mint a lemondással szerzett béke“. Idézi a januári füzetből a „Bankó tanyán“ c. cikkből e remek sorokat:

„Mégis csak jó seft az ilyen, te Móric!“

— Naná, majd nem jó! Mikor meggründoltunk a bankt, nem volt egyebünk, csak fényes berendezésünk és kassza tele ürességgel. De volt „özleti szellem“ és azután lett pénz is a khürüstények ládafiából. Mboh, de boták . . .

— Na wászt, tudod aztat én mondhatok neked, hogy szomorok szomorok. Mikor megkezdtük, sem-

az eszmét arra, hogy a tanács ajánlatát elfogadja és az azóta divó u. n. zenészmiséket meghonosítsa.

Az egyház krónikása szerint eleinte hat kürtös szolgáltatta a zenekisérteket. Ideális nem lehetett ugyan e prima dolog, de kezdeteinek éppen elég volt. Idővel azonban a kürtök harcias hangjában a fafúvók szelidebb hangja is belevegyült, míg a múlt század 70-es éveiben már elsőrangú orchester felett dirigált a karmester.

S a zenekar fejlődésével lépést tartott az énekkar is. Kezdetben néhány császári tiszt és azok családtagjai, a zenének iskolánkban történt behatóbb tanítása után azonban már a tehetősebb polgárok is énekkari tagokká lettek, úgy, hogy négy évtized óta a katolikus intelligencia zene- és énekkevelő nőtagjai majdnem kivétel nélkül közreműködnek az énekkarban.

Az énekkar virágkorának kezdetét azonban mégis csak a múlt század 80-as éveinek derekára tehetjük, mit kizárólag akkori karmesterének: Jaschik Gyulának köszönhet-

Kovács István

Ezipésmester

□ □ Brassó, Fekete-u'ca 18. □ □

Elegáns és kifogástalan cipőket legujabb divat szerint felelőség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolia árak mellett.

mink se volt. Azóta az üvé pénzük kamatából évenként ütvenezer koronát kapunk fejenként, azóta mennyi szép jönrű özetetet megkötöttünk, csak az ü pinzükün. Mennyi szép birtokt össze khaufoltunk ismét csak az ü pénzükün, azóta vannak gyáraink és zsebünkben az egész vidék, azóta mink lettünk itt a kis király . . .“

Kár, hogy a „Magyar Szó“ gyűlöletből többet foglalkozik a katolikus Népszövetséggel és annak érdekes füzeteivel, mint sok katolikus. Nem a sopánkodás, hanem az együtt munkálkodás vezet célhoz.

Apostolkodjunk azért, mint az utóbbi füzet felhív főleg ezen és a jövő hónapban, hogy a kath. Népszövetségnek tagokat toborozzunk, kik nemcsak a koronájukkal, de aszivilükkel is támogatják azt.

Ne járjunk olyan vendéglőkbe, sörcsarokba, kávéházakba, ahol a „Brassói Ujlap“-ot nem találjuk.

A Magántisztviselők Kabaréja.

Szombaton este tartotta meg a Brassói Magántisztviselők Egyesülete nagy Kabaré-estélyét. A műsor pompás összeállítás és gazdagsága kellemesen lepte meg a Redout nagy termét zsuffolásig betöltő közönséget, a mely a kitűnő előadással szemben meleg, sőt zajos elismerésben részesítette a szereplőket.

Fél kilenc lehetett, a mikor a függöny előtt megjelent Partos Rezső mérnök úr, hogy bekonferálja a kabarét és be is konferálja ügyesen, kedvesen, szellemesen köz-

ni. E kiváló művész, e tartalmas zeneszerző és nagytudású dirigens a legjobbb erőket tudta az énekkarnak megnyerni és lebilincselő modorával az énekkar számára éveken át meg is tartani. Ő kedvelte meg az egyházi műéneket, és két évtizedes lankadatlan magas színvonalú munkálkodásával ő teremtett és hagyott hátra örökségképen az egyházra egy új, zeneileg művelt generációt.

(Folyt. köv.)

Eladó új ház

Hátulsó-utca 32. szám alatt fekvő, újabban épült s még adómentességet élvező ház—szabadkézből eladó.

Tudakozódni lehet Bodendorf Károly-féle cukrászüzletben Kapu-utca 44.

tetszést aratva. Majd aszinpadra lépett Márer Arnold úr, hogy legujabb kupléival kabaré hangulatba hozza a közönséget és dicséretére legyen mondva, sikerült is ez neki.

Nagy műélvezetet okozott a közönségnek Hackmüller Zelma úrhölgy, a ki a tölemegszokott művészettel énekelt, német nyelven néhány opera részletet, minden egyes ének számával zajos tetszést aratva.

Meleg ünneplésben részesítette a közönség Zajz Melania urleányt, a ki a Czigányszerelemből előadott: Messze a nagy erdő és Volt nincs fene bánja című dalaival olyan izzó hangulatba hozta a közönséget, hogy a kihívásnak és ujrázásnak alig volt vége.

A két kolozsvári vendég: Antal Erzsé és Horti Sándor, budapesti ideai saizon sláger kabaré-dalaival, kiérdemelték azt a nagy ovációt, a melyben a nézőtér lelkesedésének spontán megnyilatkozása őket részesítette. A műsor végén előadott duettjük, valamint az azt követő apache-táncuk, fenomenális volt. Fábrián Tibor dr. apró költeményeket adott elő, nagy közvetlenséggel és szemléltető erővel. Végül Márer Arnold ur, női ruhába öltözve, előadta a Bukj el szoknyám című dalt és ugy ezzel valamint a Grüner Marcsa nótájával bekoronázta a kabarén elért sikereit. A zongorakiséretet a róm. kath. egyház kiváló karmestere szolgáltatta, a kinek ebbeli kvalitásait dicsérni teljesen felesleges.

Műsor után megkezdődött a tánc, a mely kitűnő hangulatban, a reggeli órákig tartott.

—r. —f.

Hirek.

Brassó 1911. január 30.

Hadsereg köréből. Ns. Salmen Henrik ezredes a 2-ik számú gyalogezredtől az 50-ik sz. gy. e.-hez helyeztetett át.

—Kartsheimi Otschinek Károly, a 2 sz. huszárezredbeli alezredes, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest nyugállományba helyeztetett.

— Dr. Knoblanck Géza brassói 24. honvéd gy. e.-beli tartalékos hadnagy szolgálati illetve védkötelezettségének teljesítése után a honvédség kötelékéből elbocsájtattott.

Ujtás a vezérkarban. A cs. és kir. hadsereg hadiskolájába, a mely tudvalevőleg a vezérkar előkészítő iskolája — ez ideig csak nőtlen tisztok voltak felvehető, most mint értesülünk, ujtást hoznak be és felvehető lesznek nők tisztok is s a vezérkar főnöke kivételesen megengedheti a hadiskolába való vizsga megismételését is.

A Br. Magy. Jótékony Nőegylet választmánya kedden (31-én) d. u. 3 ó. a Polgárikör helyiségében gyűlést tart. A választmány t. tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

Magyar pilóta. Csermely Károly

az új magyar pilóta szorgalmasan végzi repülő gyakorlatait a rákosi repülőtéren. Néhány nappal ezelőtt Dombora határrendőrségi fogalmazót vitte magával s a pályát 50 méter magasságban ötször körül repülte.

Milyen lesz az 1911 év? A derék Sirius megjósolta, hogy milyen lesz az új év. Főbb vonásaiban itt adjuk a jövendőmondást: Január hónapban az időjárás csapadékos jellegű lesz. Eső, köd, kevés hó. Februárt mondhatom, hogy egy szép téli hónapnak számíthatjuk. Nappal enyhe, éjjel erősebb fagyok várhatók. Március borult ködös esős, nedves hideggel fog eltelni. A szokásos márciusi hó elmarad. Április hónap oly veszedelmesnek és kritikusnak ígérkezik, hogy már néhány év telt el, de ilyen még nem volt. Májusban több nap szeszélyesnek ígérkezik, és az első fele hűvös jellegűnek mondható, de még május hónapban is láthatók lesznek a hópelyhek, különösen a hegyes vidékeken. 9. és 16 között zivatarok és jégsapadékok várhatók. Júniusban szép és kedvező idők várhatók. Július elég szép és kedvező időjárásokat ígér, de azért nagyon sok esőzésre nincs kilátás. Helyenkint augusztusban igen szép és meleg idők várhatók, kevés lesz az eső. Szeptemberi időjárásunk igen változónak ígérkezik, de azért jobban száraz jellegűnek fog bizonyulni. Októberben szép őszi idő ígérkezik. November, ez egy veszedelmes és kritikus hónap lesz. Viharos szelek, északkeletről havazások várhatók. December esős, ködös és kevés havazást ígér. Kemény hidegtől, nagy havazásoktól kevésbé kell tartanunk. Ez az 1911 esztendő egy silány kritikus esztendő, amelyre sok lesz a panasz. Bő termés nem várható, csakis egy közepes de több helyen még az sem lesz. Legalább Sirius ezt mondja.

Repülő ski. Érdekes látványban volt részük azoknak, kiket ma 7 ó. tájban az utjuk a Fellegvár-sor alatt vitt el. Egy skiző fiatalember lemene-telkor egy hatalmas 4—5 méter széles szárnyalakot vett magára s úgy ment le. Hogy milyen kísérletet végzett e fiatal ember, nem sikerült megtudnunk, mert midőn e hír leadója oda érkezett, már beszüntette próbálgatásait s eltávozott.

Esperantó. Mint már lapunkban jeleztük Ily Marich Á. az esperantó nyelv tanára, lapszerkesztője, városunkban kurzusokat tart. Az érdeklődés óriási, eddig már majdnem 100-an jelentkeztek. A haladók részére 6 ó. az el. fiuikola rajtermében tartja előadásait. A kezdők részére különös tekintettel arra, hogy a hivatalnokok, kereskedők az említett időpontban el vannak foglalva, újabb 8 órás tanfolyamot nyit. Jelentkezni lehet mindennap 6 órakor a rajztermen.

A Brassói m. kir. posta és távirda altisztek és szolgák Nagybarcsay Barcsay Márk m. kir. posta távirda felügyelő, hivatalfőnök védnöksége alatt 1911 évi február 4. én este 8 órakor a „Központi“ szálloda nagytermében műsoros táncvigalmat rendeznek. Belépőjegyek: Személyjegy 1 kor. 20 fill. Családjegy 3 személyre 3 kor.

Levágta az ujját a gép. Ma reggel az egyik helybeli nyomdában vigyázatlanság folytán baleset érte egy, a nyomdaszemélyzethez nem tartozó 14 éves fiút, Mitók Demetert. A fiu nővérét Mitók Mária berakónőt kísérte be a nyomdába s ott is maradt, Munkaközben a fiu a gép körül foglalkozkodott s egy egy vigyázatlan pillanatban a gép jobb kezének 2 ujját bekapta s levágta. Hogy hogyan-miképen történt az eset, még nincs megállapítva. Súlyos sérüléseivel a kórházba szállították.

A polgári kör közgyűléséről szóló részletes tudósításunkat lapunk holnapi számában közöljük.

A Brassói Magyar Dalárda 1911. évi február 5-én, vasárnap este a „Vigadó” összes termeiben Honigberger Emil karnagy vezetése mellett tartja fennállásának 48-ik évében tánccal egybekötött rendkívüli farsangi tréfás estélyét. Helyárok: Erkélyülés 1—64-ig 3 K. körszég 1—100-ig 3 K. zárt-szék 101—316-ig 2 K. erkély emelvény 1—56-ig 1:20 K. tanulójege 1 K. Jegyek előre

válthatók Csiby B. kolostor-utcai könyvkereskedésében és előadás napján este 7 ó-tól a „Vigadó” pénztáránál. Pártoló tagok jelen rendkívüli estélyre feb. 2-án délig 20 százalékos kedvezménnyel válthatnak jegyet. Az előadás kezdete este 8 ó. Az előadás alatt a teremajtók zárva lesznek. Műsor:

1. Cigányélet. Irta: Schuman R. Vegyeskar sálókkal, teljes zenekari kísérettel.
2. Nagy mazur. Gavotte táncgyeveg.
3. ???
4. Pajkos diákok. Irta Suppé F. Operette. Személyek: Geier Jeremiás, uzsorás — Vertán János. Brand diák — Égető Károly. Frinke diák — Trnyák Gizike. Antal, mesterlegény — Fuhrmann János. Lizi, polgárleány — Egyed Aranka. Fleck, csizmatisztító — Bernhardt Albert. Korcsmáros a „Tevéhez” — Bodor Károly. Diákok. Történik egy csapszék előtt, Heidelberg környékén.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész.

Brassó Weisz-Mihály-utca 23.

Telefon 380.

Képviselője a világhírű »Idea« és »Erika« írógépeknek »Verita« varrógépeknek, különleges kézművesgépeknek. Grammofonoknak, sokszorosító gépeknek stb.

Az elsőrendű hozzávalók: festékek, szallagok az összes gyártmányú írógépekhez, másolópapírok, mimeograf festékek. Törlőgummik, gramofon lemezek, tűk, varró és himző selymek stb. kaphatók.

Műhelye a finom műszerészeti munkáknak.

Raktáron az összes finom varrógépeknek s részeinek szépen kidolgozott modeljei.

Különleges javító műhelye úgy fizikai s elektrotechnikai gépeknek, mint az bármily gyártmányú írógépeknek, varrógépeknek, grammofonoknak és mechanikai műszereknek.

!!! Írógép tulajdonosok figyelmébe !!!

Abonálja írógépét festékszalagra és részre. Írógép gondozását bizza szakembere évi átalány mellett s ez által úgy időben mint pénzben nyer.

☐ Írógép iskola. ☐

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszaértem, és **KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a** az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,

maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvételnek.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádigos
Brassó, Vasut-utca 28.

elválal minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. Javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Hosszu-u. 8 sz. alatt, október hó 1-en

cukrászdát

nyitottam.

Sok évi — elsőrangú cukrászdában szerzett — tapasztalataim után, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimnek e szakba vágó legmesszebbmenő igényeit kielégíthessem. — Mindenféle rendelmények e szakmába pontosan szállítok mérsékelt árak mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel:

Richter Frigyes

Brassó, Hosszu-utca 8 sz.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Dadának kerestetik jóra-
való munkás asszony vagy
leány a Szent János-utcai
óvodához.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű
BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz. a

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legujabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítek.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

!! Uj női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomására adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia

női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönségnek a legmagasabb igényeit pontosan és a legszolidabb kiszolgálás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve

maradtunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók

Brassó, Kapu-utca 49. sz.

T. e.

Tisztelettel b. tudomására hozom, hogy nyomdám

Kapu-utca 72. (Csizmadia-utca 2.) szám alá, az új Korona szállodával szembe, (a magyar kaszinó és magy. polgári-kör épületébe) a brassói népbank alatt lévő helységekbe helyeztem át.

Nyomdámnak modern berendezése, valamint szakmámnak több éven át külföldön való tanulmányozása is, azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy a nyomdaipar terén a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek. Árjegyzékek készítésében specialista. Kivánatra előleges költségetés.

Gépeim motorerőre vannak berendezve.

Azon alázatos kéréssel, hogy egy fiatal, kezdő, nyomdatulajdonost b. megrendelésével támogatásban részesíteni kegyeskedjék

vagyok kiváló tisztelettel

Mentschel M.,

könyvnyomdatulajdonos.

a „Brassói Ujlap“ kiadója

Kapu-utca 72, — Csizmadia-utca 2.

Telefonszám: 356.